

JOSEPH KALVAITIS
GENERAL ASSAULT

no

RIETU AMERIKOS LIETUVIS

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS
Rua dos Andradas Nr. 44. 2º andar.
Laiskams: São Paulo, Caixa Postal 3902.

JORNAL LITHUANO

Leidžia: LIETUVIU LITERATU GRUPĖ
Atsakomasis redaktorius LIUDAS VALIUKAS
Redaktoriaus pavaduotojas BRONIUS JODLIS

I METAI

São Paulo, 1928 m. Spalio mėn. 28 diena (sekmadienis)

41 Nr.

Prenumeratos kaina: Brazilijoje ir kitose P. Amerikos valstybėse metams 16\$000; pusmečiui 8\$000; 3 mėn. 4\$000. Lietuvoje ir kitose šalyse: metams 3 doleriai pusmečiui 1 doler. 50 cent; 3 mėn. 75 cent. Prenumeratos pinigų galima sūsti įvertintais čekiais. (Com valor) Atskiro numerio kaina 300 reisų.

Pasaulinės Zinios

Tekstilės pramonės darbininkai streikuoja.

Lodzes tekstilės pramonės darbininkų streikas išsiplėtė į apylinkes tekstilės pramonės m. estus. Dabar iš viso streikuoja 70.000 darbininkų.

Lenku ministeris pirmininkas Bartelis spalio mėn. 6 d. pakvietė Lodzes tekstilės pramonės atstovus pasitarti.

Afganistanas ginkluojasi

Pas Afganistano karalių įvykusiame dideliame susirinkime karalius darė pranešimą apie savo kelionę į Europą, kuriam tarp kitko pažymėjo apie karo reikmenų užpirkimus Afganistanui. Jam būnant Europoje užpirkta 53.500 šautuvų, 106 kanuolės, 6 kulkosvaidių pavyzdžiai, 6 tankai ir 6 šarvuočiai.

Studentų byla SSSR

Maskvoje, š. m. spalio mėn. 5 d. prasidėjo Kubaniaus žemės ūkio mokslų studentų kontrevoliucijonierių organizacijos byla. Organizacijon įėję senųjų karininkų ir popų vaikai; organizacijos tikslas—išvystyti teroristinį veikimą rėš sovietų valdininkus.

Macdonaldas prieš kasyklų nacionalizavimą.

Ziniomis iš Londono, per Birminghamo darbininkų partijos

kongresą, Macdonaldas išsitarė prieš kasyklų nacionalizavimą, nes po jo Anglija būtų užplukdyta pigiomis užsienio anglimis.

Nauja Argentinos Vyriausybė.

Spalio m. 11 d. įvyko iškilmingas naujo Respublikos Prezidento Ippolito Irigoeno pareigų priėmimas.

Vesulos ir badas Rietinėje Rusijoje

Gauta zinių, kad šio mėn. pradžioje pietinėje Rusijos dalyje buvo nepaprastai smarki vėsusula. Botume ir apylinkėse užlieta virš 2000 namų ir sunaikinti visi posėliai. Ukrainoje pilnumoje siaučia badas. Ukrainos sovietai kreipėsi į Maskvą prašydami pagalbos.

Bedarbė ir streikas Lenkijoje

Iš Lodzes pranešama, kad derybos tar darbininkų ir pramoninkų nutrūko ir audimo pramoninių darbininkai visoje Lenkijoje paskelbė streiką.

Maskvos apylinkės nžpludo vilkai.

Didelės vilkų gaujos terioja Maskvos apylinkes. Vienos savaitės bėgyje papjovė 57 karves. Daromos didelės medžioklės, kad išdrąsčiusius vilkus numalsinti.

São Paulo lietuvių organizacija «KAUNAS» daro pažangą

Praėjusiam šeštadienį jaunimo organizacija «Kaunas» suėmė pirmą pramogą. Del pastatytų scenos veikalų gaita būtų pasakyti kai ką neįgramai, bet atsizvelgiant į jaunos organizacijos pradžią ir matyti, kad pas vadovaujančius asmeni, taip ir pas org. narius nestinga pasišventimo ir energijos. Salė Lega Lombarda buvo gražiai papuošta žaliuomynais, vainikais, ties scena kybojo vytiš. Tvarka buvo gera. Ypatingai gerai išpuodi darė jureivių uniformoje papsiuošęs skaitlingas dujų orkestras. Teko patirti, kad sekanti šeštadieny toje pat Lega Lombarda salėje rengiamas antras iš eilės vakaras. Scenos programa žada būti indomi, jūo labiau, kad reportuaran įtraukta daugiau dinavimo. Org. «Kaunas Jaunimas» daro pažangą.

VALSTRBĖS TARYBA LIETUVOJE.

S. m. rugpjūčio mėn. 21 d. Respublikos Prezidentas paskelbė Valstybės Tarybos įstatymą. Valstybės Taryba sudaroma kaip pagalbinis Vyriausybės organas įstatymams tvarkyti ir jų sumanymams ruošti bei svarstyti. Kol kas Valstybės Tarybos Resp. Prezidento aktu paskirti: pirmininku Adv. S. Silingas, ir nariais: prof. Romeris, B. Masiulis, V. Kalnietis ir Ciplijauskas. Rygos laikraščių pranešimu svarbiausias V. T. pradžioje dar-

bas—išdirbti laikina V. T. darbuotės statutą.

L. NOREIKOS užmušimo atgarsiai.

Sio mėn. pradžioje Kariuomenės teismo nagrinėje kap. Okuličkazarino—L. Noreikos užmušėjo byla ir kaltinamąjį pasmerkė vieniems metams tvirtovės. Sio teismo sprendimo rezultatai Kaune iššaukė daug kalbų. Pozicijos ir opozicijos spauda plačiai nagrinėjo kaip bylos eiga taip gynėjų bei teisėjų taktiką. Vienas Kauno dienraštis užsėkančiu posakiu: «Gaila, kad Lietuvos justocija laikosi tam tikrų paziurų—tas jau yra anarkijos žymė».

«GRAF CEPELINAS»

Milziniškas Vokietijos orlaivis «Graf Cepelinas» Spalio m. 9 d. laimingai atlėkė į Siaurinę Ameriką, kur jam buvo suruškintas. Inžinierius Ekner is milziniško orlaivio kapitonas pareiškė, kad nuolatinis oro susisiekimas tarp Europos ir Amerikos netrukus bus pilnai realizuotas.

LIETUVOS LAIVE «PREZIDENTAS SMETONA» NERAMUMAI?

Vietos laikraščiai praneša kad gauta iš Briusselio zinia apie sukilimą igulus ant «Prezidento Smetona» laivo. Buk tai sukilimo vadai suimti ir perduoti Lietuvos konsului.

NAUJAS ISTATYMAS

Brazilijos Vyriausybė paruošė naujo istatymo projekta darbininkų apsaugos reikalui, kuris netrukus bus patiektas Parlamentui svarstyti.

ZIBALE SUDEGĖ 75 ZMONĖS

Ranguno m. (Indijoje) didelei zybalo cisternai prakiurus, kaimiečiai ir apylinkės gyventojai su kybirais ir kitais indais sėmė zybalą. Tuo laiku zybalas užsidegė ir lieprnoje zuvo 75 žmonės. Virš 100 žmonių pavojingai apdegė.

SMARKIOS AUDROS PABALTYJE

Nesenai vjsoje Estijojej siautė smarki šiaurės rytų aura su lietus. Iš Pernovo pranešta, kad ties Kuno sala 3 žvejų Izvai su 13 zvejų pateko audros zonon. Garlaivis išlaukes jų ieškoti.

Latvijojej taip bat Per pask. 2 dienas siautusi audra ir prasidėję potviniai. Lieliupėj vanduo pakilo vienu metru ir apsėmė zemesnes vietas. Apie potvynius pranešama ir iš kitų latvijos vietų, ypač Rygos apskrityje. Gaujoj vandens lygis pakilo 1 metr. Žemės ūkio darbai ryšy su potviniiais kaikuriuose vietosė nutraukti.

UZMUSĖ 20 DARBININKU

Sanchiaus, (Chinija) Sugriuvus vienam audimo fabrikui, užmušta 20 darbininkų.

MUSU REIKALAI.

Juo daugiau kalbama ir rašoma apie Brazilijos lietuvių organizacijos stiprinimą—juo gilesniu Brazilijos kolonijos centras São Paulo mieste brenda į organizacinę klamphnė.

Porą metų atgal, kada São Paulo m. pasklido gandas apie kuriama lietuvių organizaciją, ir šaukiama susirinkima. Susirinkimo patalpa kimšte buvo prikimšta. Kada kilo klausimas užsirašyti organizacijos nariais, mūsų tautiečiai be atodairos dėjo aukas, mokėjo nario mokesnį... Bet tas sveikas organizacinis simptomas truko neilgai... Ka mes matome šiandina? Pilniausias išskrikimas lietuvių išeivių tarpe. Daug daroma pridaroma tik betvarke, sukurta daugybė savytarpės neapykantos.

Jeigu jau lietuviai kaipo tokie nesugeba buti solidarūs, jeigu nėra vilties sukurti naudingą išeivijoje organizaciją—tai kam

gadinti nervai, kam išsiokta «prityrusių organizatorių ir veikėlių?»

Kada dažniai buvo daromi visuotini susirinkimai, kad susirinkimus patrukšmauti—jokiu pasekmių nepasiekta. Daug įvyko pasitarimų mūsų kolonijos išeivinkų, ir jau gerokas laikas kai kas tai daroma, kas tai steigiama—bet ir ten, nieko realaus nematyti. Tokiu budu organizacijos sukūrimas negalimas nei visuotino susirinkimo pagelba nei posedzių nutarimais.

Jeigu iki šiol buvo tik kalbos ir nesamoningas darbas—šiandiena taip toliau pasilikti negalima ir organizacija išeivijoje reikalinga ir butinai reikia kurti bet jau kurti planingai.

Didžiausia kaltė del mūsų išeivių išskrikimo teuka ne kam kitam kaip «Aušrai».

Nekalbėsiu apie asmens kurie gal labiau kalti negu grazus Draugijos pavadinimas, pet faktas, kad išskrikimo atmosferą sudarė «Aušros» viešpatavimas.

Buvo laikas, kada «Aušros» ziniuje grupiravosi visos São Paulo gabesnės pajėgos, Vadovaujamas organas jug turėjo visas eilę pagalbininkų—sekcijų ne taip dar seniai visa «Aušra» priskaitydavo kelias dešimtis veikėjų. Aušros draugijos pirmininkas (kai nustojo ejęs «Brazilijos Lietuvis») redaguodamas nors ne «Aušros» laikraštį „P. A. L.“ bet jį savo draugijos reikālams buvo pilnumoje monopolizavęs.

„Aušra“ kaipo organizaciją ir visi kas joje vadovavo padarė tik reklama. Apart reklamos daugiau nič nieko. Jeigu butų numatyta kad reklama bent kiek atitektų faktams—butų dar palinkėsiama ir išreklamavus vardą, nors ir vėliau butu buve galima pradėti kuribini darbą. Ka mes matome? Apart keletos visuomeninkų (yra pamatas pasakymui, kad ne keletas, bet vienui vienas) «Aušra» kaip organizacija nariu neturi. Rimti organizacijos vadovai, organizacinę padėti gerūdami, jokiu budu taip negalė-

tu pasielgti, kaip, kad «Aušroje» įvyksta.

Nuolatos zadoma tiek, kiek nei viena karta neištesėta išpilyti. Pakanka perskaityti «Aušros» deklaraciją tilpusia P. A. L. 35 Nr. Kiek ten užsimojimų ir kuris užsibrėztas tikslas pasiektas? Mokyklos klausymas iškeltas ir vėl pamirštas...

Tiesa, suaugusiems kursai veikia ir jie veikia del to kad su «Aušra» nesusirišo ir naudojasi tik patalpa, bet kaip teko patirti, kad ir kursai ieško naujos patalpos ir net apgailestauja kad minima patalpa pasinaudojo.

Lengvai buvo pasakyti, kad kiekviena šeštadinį įvyks pasi-linksminimo pramogos, bet tikrumoje pramogų ruošimas sunkiai eina. Joigu prisiminti nelemtus paskutiniuosius 2 šeštadienius — tenka rimtai paabejoti ar bus lengva mokėti uz sale kas mėnuo po 1:000\$000.

Buvo užibrėžta, neatideliuojant isteigti keliolika skyrių, o tikrumoje São Paulo «Aušros»

Centsas neturi organizuoto skyriaus išvaizdos.

«Aušra» pergyveno daug įvairių etapų, pasikeitė keleriopai Centro organų statystai, bet platesnioji visuomenė nieko nežino ir tik tenkinasi įvairiais gandas ir paskalomis.

Tokiai padečiai esant kyla klausimas, ar egzistuoja „Aušra“ kaipo organizacija, ar ji nezymiai išnyko? Jeigu yra dar žmonių kurie save skaito „Aušros“ nariais ir jeigu draugijos valdyba girdi ir jaučia visuomenės nepasitenkinimus, tai kodėl turint nuolatinę salę nesukviesti visuotiną susirinkimą, supazindinti narius su organizacijos stavu? Jeigu C. Valdyba neveikli, kodėl ją neperrinkti; jeigu yra gaudų ir paskalu, kodėl apie tai vengiama viešai sukvietus panagrinėti ir galų gale jeigu „Aušra“ kaipo organizacija yra beiege ir nėra vilties ją atgaivinti, reikia susirūpinti tikslios likvidacijos klausimu, nes šiandien (tasa 4 puslap.)

Lietuvos Zinios

Mirė sužeistas. Pajevonis. Kiek pirmiau, liepos 29 d., vietos šaulių būrys suruosė geguzinę. I talka pasikviētė Kybartų šaulių chorą. Geguzinė nepasisekė, šauliai pasidarė nuostolio apie 90 litų. Vakare norėjo sutaisyti savo negera ūpa. Susimate i vieno žmogaus buta, tenai ligi 12 val. linksmosios. Galop susipyko. Stockui Juozui smarkiai sumusė šautuvo kolba galva. Jis neteko proto. Operacija nieko negelbėjo, jisai rugsėjo mėn. 6 d. mirė Vilkaviškio miesto ligoninėje ir palaido Pajevonyje rugsėjo m. 8 d.

Pasikorė. Vizgirdai. (Paezerių v. Vilkaviškio apsk.) Cia ilgai gražiai gyveno smulkus ūkininkas Ickauskas su žmona ir dviem sūnumis, kurių vyresnysis lankė Meno mokyklą Kaune. Pats ūkininkas Vincas, sulaukęs 60 m. yra perskaitęs daug įvairaus turinio knygų. Ypatinai buvo pamėgęs skaityti Viduno teosofikos krypties kūrinius. Pastaruoju laiku jis labai buvo susirūpinęs pomirtiniu gyvoniu, savo siela. Atrodė, kartais vaikščiojo tarsi be sąmonės. Rugsėjo mėn. 28 d. ryta po pusryčių dingo. Žmona ir vaikai ėmė ieškoti ir atrado jį kluone pasikorusį po balkiu.

Pabėgo su 75.000 litų. Pagegiai. Pagegiu apbanko 50 m. amžiaus vyresnysis valdininkas Hermann von Billerbeck is Vilkiškių, paėmęs 75.000 litų pabėgo ir pasislėpė. Jam pasisekė labai gudriai policiją apgauti. Kai policija nužvelgė Silutes kalejimą, jis prisikalbino policininkus, užsuko su jais i smuklę ir ten juos nugirdė. Policininkams saldžiai užmigus, valdininkas paprašė šoferį parvežti jį namo, pasiėmė visus pinigus pasirūpino netikra pašą ir istrūko i Tilze. Ten ir pasislėpė. Dabar jį ieško Tilzės policija.

Dar prie Lietuvos Banke įvykusios aferos

Lietuvos laikraščiai pranesa, kad Lietuvos Banko aferoj kaltinamasis Kalinauskas padares prokuratūrai pareiskima, kuriuo jis atsaukes savo anksčiau padaryta vyr. banko bugalteriui p. Landsbergiui kaltinima. Savo pareiskime Kalinauskas pazymi ir priezastis, del durių jio neteisinga parodyma pries p. Landsbergi yra daves. Raikia tikėtis, kad si byla greit suras tikra vaga.

Prof. Krėvė apie Tolstojaus iskilmes Maskvoj.

Tam tikras komitetas L. Tolstojaus 100 metų gimimo sukaktuvėms ruosti visų kraštų žmonėms ir mokslo istaigoms išsiuntinėjo pakvietimus dalyvauti tose zymėtinose iskilme. Lietuvoje tokius pakvietimus gavo universitetas, prof. Krevė Mickevičius, prof. M. Birziska ir, kaip teko girdėti, dar keli asmenys. Jie gavo pakvietimus kiek paveltotai, taigi i SSSR susiruosti nebesuspėjo. O universitetas igaliojo vykiti iskilmes Humanitarinių mokslų dekona prof. Krėve Mickevičiu, kurs taip pat atstovavo meno kūrėjų d-ja ir prie Humanitarinių mokslų isikūrusia literatūros d-ja. Tik vakarykščiai grizusi is kelionės suvargusi prof. Krevė mūsų bendradarbis driso pakamantrinėti apie tas iskilmes, kurias sventė visas kulturingasis

Nudurė peiliu. A. Panemunė. Pavyties kaimo gyventojas J. Furmanavičius buvo atvykęs pas to paties kaimo gyventoją Ad. Dagilį piau-ti rugių. Vakare, pabaigus piau-ti, nuėjo i pabaigtuves. Apie 11 val. vak. isėjęs laukan ant gonkelių susitiko pil. Povila Povilaiti, kuris prisiartinęs: dure kelis kartus peiliu i galva. Pir-masis, zinoma, ir sukrito vietoj be samonės. Jo kūnas sunkiai suzalotas.

Nuteisė dezertyrą. Kaunas. Kariuomenės teismas, išnagrinėjęs, kareivio Edv. Mikneviaus bylą kurioj jis buvo kaltinamas, kad 1926 m. pabėgo iš lietuvių karuomenės pas lenkus ir stoji jiems tarnauti ulonų pulke, pripazinę jį kaltu ir nuteisė 7 metams kalėjimo. Patarnavęs lenkų kariuomenėj, jis vėl pabėgo ir sugrizo i Lietuvą, Bet čia 1927 m. sausio 31 d. buvo suimtas ir pasodintas kalėjiman.

Soko po traukiniu. Siauliai. Siomis dienomis ties Siauliais puolė po traukiniu nusizudymo tikslu Siaulių miesto gyventojas Sutkūnas. Nusizudimo priezastis — sunkus medžiaginis padėjimas.

Nuzudyta lenkų gimnazijos mokytoja. Birštono kurorte ant Vytauto kalno rastas Kauno lenkų gimnazijos 45 met. mokytojos Stasės Uskijauskienės lavonas. Iš pavirsutinio lavono apžiūrėjimo gydytojai konstatavo, kad išaiškinimui piktadarių vedamas stropus tardymas.

ATSISTATYDINO SUSISIEKIMO MINISTERIS. Susisiekimio ministeris inz. Ciurlionis išeikė Respublikos Prezidentui atsistatydinimo prašymą. Prašymas priimtas.

pasaulis. Prof. Krėvė su žmona išvyko iš Kauno rugsėjo 8 d. ir atvažiavo Maskvon rugsėjo 10 d. iš ryto. Ta diena iskilmės prasidėjo Didziajame teatre iskilmingu posėdziu, kuri atidarė švietimo komisaras Lunacarskis savo paskaita apie Tolstojaus kūryba ir jo pasaulėziura, pabrėzdamas, kuobutent Tolstojus priimtinasnūdienei Rusijai ir kuo jis išskiria su sovietiskąja ideologija. Po Lunacarskio turėjo paskaita prof. Sakulinas apie Tolstojų, kaip menininką ir rašytoją ir Karskis — apie Tolstojų, kaip pedagoga. Po paskaitų orkestras gražiai pagrojo Bacho rapsodija ir Betchovėno 9-ja simfonija. Tuos muzikos kurinius Tolstojus ypatinai mėgęs. Pagaliam prasidėjo sveikinimai, sveikino ivairių kraštų uni-

IVAIRENYBĖS

Rado sena kapą. Tigro ir Eufrato slėnyj ang-lų archeologai rado Ur karaliaus kapą. Sprendžiama, kad jis buvo supilęs prieš 3000 metų prieš Kristaus gimimą. Iš jame rastų daiktų matyti, kad čia gyvenusios sumerų sumerų tautos kultūra būvusi daug aukštesnė, negu vėliau buvo pasiekęs Egiptas.

Kapas pastatytas dvylikoj metrų po žeme; gražiai, moka-čiai statytas ir ispuostas. Ivairius radiniai liūdija, kad kad tos tautos tureta santykiu su kitomis tautomis. Atvaizduotas kariškas vezimas, kurį traukia asilai Asilų Mezoopotamijos žemumoje nebūvo, juos turejo gauti iš Turkestano. Lokio paveikslas sako mums, kad toji tauta turejo santykių ir su šiaurinėmis šalimis. Cia randamas auksas taip pat rodo jų rysius su Mazajų Azija.

Ratai jų jau turi tikrą ratų pavidalą, o ne tokie, kaip buvo vartojami seniausios Egipto kultūros metu. Rasti ivairius daiktai: auksosalmas, aukso laivelis, adata, brangūs akmenys, mozaikos rudo tos šalies aukštą kultūros laipsnį.

Ekskazeris neduoa ramybės. Amsterdam, Holand. — Vokietijoj prasidėjo nauji trimimaisi augštesnėse sferose tarpe monarkijos šalininkų ir jų priešų. Tuos trimimaisis pagimdė tai, ekskazeris Viljus Honderdoras rašydamas laiskus savo draugams Vokietijon, visuomet tituluoja save «aukščiausiu ciesa-riumi», o savo žmona «aukščiausia ciesoriene». Monarkijos šalininkai su tuo sutinka, o jų priešai rengiasi pareikajauti Holandijos valdzios uzdraust ekskaze-rio toki titulavimasi.

Naujas vokiečių dirizaulis skris per Lietuvą. Naujas vokiečių dirizaulis «Graf Cepelin», galimas dalykas pralėks ir per Lietuvą. Vokiečių vyriausybė yra paprašiusi tam atatinkamų Lietuvos istaigų leidimo.

Naujas vokiečių dirizaulis skris per Lietuvą. Naujas vokiečių dirizaulis «Graf Cepelin», galimas dalykas pralėks ir per Lietuvą. Vokiečių vyriausybė yra paprašiusi tam atatinkamų Lietuvos istaigų leidimo.

versitetų, mokslo ir meno orga-nizacijų atstovai tiek iš užsienių tiek iš SSSR; Lietuvos mokslo ir meno organizacijų vardu svei-kino prof. Krėvė, atstovaujamų organizacijų vardu, išeikė dar sveikinima raštu. Rytojaus diena ivyko kitas posėdis Rusijos dailiųjų menų muziejuj, tik kviestinei publikai ir ir užsienio delegatams dalyvaujant. Pirmininkavo Lunacarskis. Cia skaitė paskaitą Koga-nas ir Gusievas — Tolstojaus ar-timas žmogus. Srtos paskaitos buvo daugiau informacinio pobudzio, kaip Tolstojaus muzie-jaus kūrimas, jo relikvijų rinki-mas ir t. t. Tam pačiam muziejuj eksponuota eilė dalykų, surištu su didziojo vyro atmintimi; zymia vieta užėmė Tolstojaus rankra-ščiai, kurie liūdija kaip Tolstojus rašė savo zymiuosius veikalus. Taip, «Kreicerio sonata» perra-šyta net septynius kartus. «Ka-ras ir Taika» pasirodė i pasauli-

Kaip dirba Amerikos reporteriai.

Neseniaj Nev Yorke elekt-ros kėdėj mirė Rut Sinder, ku-ri susitarusi su savo meilužiu nuzudė savo vyrą. Tai buvo pir-mas atsitikimas, kad elektros kė-dėn turėjo atsistėsti moteris.

Jau seniau Amerikos spau-da pradėjo smaskia akcija prieš mirties bausme bendrai ir prieš elektros kėde ypatingai. Ameri-kos vyriausybė laikosi tos nuo-monės, kad mirties bausmė, kaip ibauginimo priemone, pateisina savo paskyrima. Del to Ameri-koj spaudos atstovai liuosai lei-dziami paziūrėti, kaip vykdoma mirties bausmė. Amerikos laik-raščiai labai mėgsta sensacijas tad ir mirties vykdymo smulk-menos daznai paduodamos ne-teisingai, su prasimanimais, su tendencija. O tas karsina mirties bausmės smarkėjus ir gynėjus. Vieno Nev Jorko iliustruoto zur-naio redaktorius nutarė padėti savo laikrasty keleta mirties bau-smės vykdymo atvaizdų. Tuo jis norėjo pabrėžti visa mirties baisumą elektros kėdėj.

Tam jis ir pasirinko Rut Snder mirties bausme. Nufotog-rafuoti mirties bausme labai sun-

LENKAI SAVINASI PAGARSĖJUSIA LIETUVAITE.

Nesenai «Mūsų Rytojuj» bu-vo rasyta apie jauna Amerikos lietuvaite Albiua Osipaviciute, pasizymėjusia sporto Olimpijadoj Amsterdame, ir jos iskilminga sutikima Amerikoje.

Dabar, kaip pranesa Ame-rikos lietuvių laikraščiai, lenkai pasizymėjusia lietuvaite Oripaviciute prpdėjo savintis. Pittsburgo lenkų laikrastis paskelbė, kad p. Osipaviciūtė Worcesterly buvusi sutikta iskilmingai lenkų visuomenės, nes ji esanti «pochodze-nia polskiego». Tuo tarpu p. Osipaviciūtė yra grįp i netuvar-ite, pridauso lietuvių parapijai ir «Vycių» organizacijai. Lenkai prate yra grobti is-tisas lietuvių žemes, tai ka jiems reiskia pasivogti viena gyva ir dar teip pagarsėjusia lietuvaite.

DANTU SKAUDĖJIMAS

tikriausiai pasalina BALSAMAS ST. HELENA. Reikalinga tik pamirškinti vatos gabaliuka uždėti ant skaudancio danties ir aptepti balsamu skaud. danties smegenis.

Skaitykite ir platinkite PIETU AMERIKOS LIETUVI

ku, kadangi tokių ivykių fotogr-afavimas grieztai uzdraustas. Redaktorius pasikvietė iš Cika-go specialų reporteri, kurio poli-cija is veido nepazino. Rapor-teris isigijo mazyti. 5 santimetrų platumo ir 7 santimetrų storio ir aukščio aparatėli. Po kelių ban-dymų jis nutarė aparatuka pri-taisyti prie kairiosios kojos, kiek auksciau bato. Kad aparato kas nepastebėtų, jis apsvilkio labai placias kelines: vadinaman «ke-linės oksford». Aparata stipriai prie kojos priverzė dirzu. Jam pavyko atsistėsti pirmoj eilėj, pries pat elektros kėde. Baus-mės vykdymo kambary buvo tamsu, todėl darydamas nuotrau ka jis turėjo islaikyti 6 sekund. Netrukus nuotrauka qasiro-dė spaudoje ir amerikiečiai ne-maza rasalo iseikvojo, besigin-cidami spaudoj apie to ivykio moraliskuma. Vis delto redakto-savo tiksla pasiekė, o spaudoj ir visuomenėj vėl uzvirė nauja kosė uz ir pries mirties bausme.

DVIEJU ZMONU VYRAS

Deviniolikos metu vaikas, Juozas Drongis, 1917 metais ap-sivedė su Petre Pusinskaite San-cijų baznycioj. 1920 met. jis sto-jo kariuomenėn ir po kiek lai-ko uzmirsta savo žmona ir, at-leistas is karuomenės, pas ja negrista. 1925 m. Kaune, karo ligoninės koplycioj, jis apsivedė su Urse Aleknyte.

Apie tai suzinojo pirmoji žmona. Bet nezinojo kur jis gy-vena. Po kiek laiko isaiskino, kad jis gyvena Telsiuos (kilesis Sedos vals. Trakų apskr.) Pir-moji žmona, kaimynų pamokyta ji aekundė teismān. Rugsėjo 27 d. J. Drongis Kauno Apygardos Tejsme sedė-jo kaltinamųjų suole. Kartu prisipazino Antrajai sakesis, kad esas kavalierius, todėl ji sutiko tekėti. Nuo pirmosios beges, nes negalejes sugyventi pykdavesi. Apygardos Teismas J. Dron-gi nubaude 4 men. kalejimo.

ATRADO SENIAUSI MIESTA.

Toledo, O. — Sio miesto muzejaus tyrinetojai Babilionijoj sako atrado prie Bagdado zymes miesto kuris, jų nuomone, turetų buti seniausias is visų iki sioliai atkastų miestų. To miesto vardas buves Opis.

Rugsėjo 17 d. iskilmės bu-vo pabaigtos Meno Teatre vai-dintu Tolstojaus veikalu «Skaz-ob Ivanie durackie»

Atvykes i Latvija prof. Krė-vė suzinojo apie Latvijos univer-siteto profesoriaus Lautenbacho mirti. Delto jis sustojo vienai dienai Rygoj, aplankė universite-to rektorij prof. Zile ir Lietu-vos universiteto vardu pareiskė jam uzuojautes del to ivykio. Iš Pabaltės valstybių Tols-tojaus iskilme dalyvavo tik Lietuvos ir Estijos atstovai. Be jų ta proga Maskvoj buvo dar Cekoslovakijos, Pran-cūzijos, Vokietijos, Amerikos Ita-lijos ir Japonijos meno ir moks-lo organizacijų atstovai. Be jų iskilme dalyvavo ivairių sovie-tų respublikų delegatai. Nors komunistai savo kal-bose pabrėžė, kad Tolstojus jiems priimtas, jų jų pasakymu «nuo sios vietos iki tos vietos», taciau i jo 100 metų iskilmių ruošima idėjo daug triūso ir rūpesnio,

HAMBURGO AMERIKOS LINIJA

NUOLATINIS GREITAISIAIS GARLAIVIAIS SUSISIEKIMAS TARP EUROPOS IR P. AMERIKOS

Ant visų šios linijos garlaivių erdvus ir moderniškias irengimas!

Specialūs laivai tarpnumerinių klasių.

GENERAL BELGRANO

GENERAL MITRE

GENERAL OSORIO (statyboje)

Specialūs laivai III klases.

BAYERN

BADEN

WURTFNBERG

Iš Brazilijos pasazai (laivokartės) i Europos visas šalis. Duodama pašaukimai (Samados) iš visų Europos šalių i Brazilija. Greičiausias pervežimas keleivių iš Lietuvos per nuosava agentūra, Hamburg — Amerika linija KAUNE, Laisves Aleja 46. Pries uzperkant laivokartės pasiteiraukite pss mus del salvgų;

Generaline agentūra Brazilijoje:

TEODOR WILLE & Co.

SÃO PAULO

Rua Libero Badaró 52.

SANTOS

Rua do Comercio 47.

RIO de JANEIRO

Avenida Rio Branco 79.

Stebuklingai

tikrai pamatuotai ir tikriausiai išrodyta BALSAMO ST. HELENA visokių skausmų gydymo jega. Pavartojus Balsamo ST. ELENA per 10 minutų žmogus pajaučia skausmų palengvejimą. BALSAMO ST. ELENA parduodamas visose vaistinėse.

Pinigų kursas S. Paulo Birzoj.

Doleris	8\$337
Svaras sterlingų	40\$318
Vokiečių marke	1\$997
Austrų	1\$142
Olandijos guldenas	3\$365
Italų lira	\$400
Francūzų frankas	\$328
Portugalų pez	\$361
Argentinos pez.	3\$576
Uragvajaus pez.	8\$589
Ispanijos pez.	1\$441

GYDYTOJAS

D-r. ALMEIDA SALLES

Vizitas	5\$000
Vizitavimas namuose	20\$000

RUA SILVA PINTO Nr. 43-A.

Priemimas: nuo 9,30 iki 11 ir nuo 15 iki 16 val.

Nuolatinis gydymas ir zaizdų tvarystymas sulig atskiro susitarimo.

Banco

Allemao

Transatlantico

SÃO PAULO

Rua Alvares Penteado Nr. 40.

Cestras: Vokietijos užjūrio Bankas — Berlyno. Skhriai Brazilijoje: Rio de Janeiro, Santos, ir Curityboje.

Atlieka perlaidas i visas pasaulio šalis aukščiausiu kursu ir geromis sąlygomis.

Indeliai ir depositai aukštais nuošimčiais.

Korespondentas Lietuvoj LIETUVOS BANKAS, KAUNE

GERKLES IR ZIOCIU

skausmus numalšinsi, jei 2—3 kart i dieną plausi burną ir gerkle Balsamo ST. ELENA Plovimas atliekamas skiediniu. 1 stikline balsamo i pilant i litrą virinto vandens.

Skelbkites tik

PIETU AMERIKOS LIETUVYJ

Parsiduoda

geriausiomis salygomis LAIVOKARTĖS

Iš Lietuvos ir i Lietuva, ir i kitas šalis. Geriausiai jūrų susisekimo laivais.

Darbuojames su Belgijos, Vokietijos, Anglijos, Olandijos ir kitų salių laivais. Mūsų istaiga turi daug metų praktikos ir darba atlieka greit ir sazingai. Niekur nepirkite laivokarcių, kol nesuzinosite mūsų salygas.

„CASA BERNARDO“

RUA SANTA EPHIGENIA 39-C.

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN

NUOLATINIS KELEIVINIS SUSISIEKIMAS

Iš Europos su Brazilija ir La Plata dideliais, švariais ir greitais garlaiviais

Sierra Cordoba, Sierra Morena, Sierra Ventana

Su visais patogumais I klase, luksus kabinos ir grazios, švarios III klases kameros. Taipgi geri keleiviniai garlaiviai:

Madrid — Weser — Werra

aprupinti gerai irengta antra klase ir trečiosios klases kameromis.

Atliekama keliones uzsakymai iš čia.

Salygos suzinoti atstovybej

Zerrenner Bülow & Cia. Ltda

SÃO PAULO, Rua S. Bento 61, Caixa 93. Telef. 2-1040 ir 2-1042.

SANTOS, Rua do Comercio, 53 - 55 Caixa 1. Telef. 17.

PAŠTO DEZUTĖ

Redakcijoj yra laiškai:

Jonui Sablevičiui, Antanas Rutkauskas, Juozas Degutis, Antanas Minkevičius, Alfonsas Kačinskas, Pranas Ingaunis, Feliks. karsokas, Justinas Vaškevičius nuo Jono Jočio iš Uzvenčio, nezinia kam., Antanui Butkevičiui, Andriui Meldziunui, A. Zaukai, Juozui Griškenui, Petriui Viltraikiui, Jonui Mackevičiui, Diliui, Razukui, Stasys Peliackas, Juozui Sapaliui, Petriui Morkunui, Antanui Stankevičiui, S. Jokubka, Onai Mockapetraitei, Bened.

Samšonui, Vladui Povilavičiui, Feliksui Jankauskui, Tadiui Nemeikiui, Bron, Skvarnevičius, Antanui Vosiliui, Jeronimas Raudys, Liudvikas Slikas, P. Ziqudai J.Dambrowski, J. Ruzys, Volskiui Balsevičiui, kazakevičiui, V. Bekas, O. Simbelytė, J. Vaitkevičaitė, Antanas kukučionis, Jonas Paliušis, G. kaupui, Mikolui Griui Stasiui Vicakui ir Vazgauskas P.

Balsamo

ST. HELENA

yra geriausias vjsokių skausmų nugaletojas.

KAVOS FAZENDA Chapadão

5 kaupimai po 60\$000	300\$000
kavos rinkimas uz 50 literių	1\$700
Padieninis darbas apmokamas	5\$000

kavos laukuose nesodinama

Nuo liepos men. pradedema sluoti ir riekti nubirejusią kava, uz kiekviena išvajytos kavos 50 literi moka 1\$700 Visos kitos gyvenimo salygos geros. Teirautis galima:

- 1) São Paulo, Teljės e Irmãos Lima, rua Barão Paranapicaba, Nr. 1. andar 5 sala 3.
- 2) Campinas-«Jardim Chapadão» rua Barão de Jagbara, 46.
- 3) Cmpinas-«Fazenda Chapadão» Caixa postal 162.

Jeigu jums reikalinga išreklamuoti savo prekybą, ar išdirbystę, istaigą, paieškoti gymines, pazys tamus, paskelbti paieškojimus apšvedime tikslu, paskelbti vestuves, sutuoktuves, geriausiai tai padarysite skelbdamiesi

Pietu
Amerikos
Lietuvyje

(tąsa iš 1 puslap.)

ninė padėtis yra nepakenčiama dar ir todėl, kad tęsiasi pagimdytas organizacijoms nepasitikėjimas, kuris atsiliepią kitų organizacijų tvarkime.

„P. A. L.“ kaipo nesurištas su organizacijų statutais, tūmūdams mūsų išėivių gyvenimo eigą, trukumus pastėbi.

Trukumus ir organizacijų netaktiškumą pastėbi daugelis ir iš mūsų, todėl nér ko slėpti, nér ko atišuotis fantazijos burbuolair, ir laikas susidėjusia padėti išaiškinti, kad tuo budu organizacijų darbą istatyt i sveikas vėzes ir duoti tikslia krypti.

BANCO GERMANICO

Sāo Paulo

Rua Alvares Penteado 17.

kertė Rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

SANTOS

Rua da Alfandega Nr. 5. Rua 15 de Novembro 164.

Pašto. telgrafo perlaidos i Rusija, Lietuva

Estija, ir Latvija.

KORESPONDENTAS LIETUVOJE

Lietuvos Komercijos Bankas Kaune

Komercinis patarimų, tarpininkavimo bei laivokarčių pardavimo biuras

Agencia Comercial „EUROPA“ randasi prie Centralinio pašto rua do Seminario 2. Sāo Paulo

Visi kas tik turi bet kuriuos svarbesnius reikalus kreipkites i mus.

Malonus ir sąžiningas patarnavimas

Skelbimas

Vyriausias Dr. LABIENO DA COSTA MACHADO biuras, Rua Washington Luiz 32-a, Sāo Paulo, prašo p. p. Petrą Vailėką, Igną Laurinavičių ir Petrą Mackevičių uzeiti nurodytan biurān arba atsiliepti raštu nurodant savo antrašā dalei svarbių reikalų.

Geromis salygomis reikalingi prityre

AGENTAI

Kolonizacijos ir priemieščių zemes sklipų pardavime

DARBAS NUOLATINIS

Sąligine alga 600\$000 ir 10 nuoš. komiso

Asmeniškai kreiptis darbo dienomis tarp 9 11 val.

RUA WASHINGTON LUIZ 32-A 1-aukštas.

**Kontraktas, kuri
COMPANIA AGRICOLA
BARBOSA**

daro su savo kolonistais sekantiem 1928 - 1929 ukio metams

Kavos prieziura

Mokama uz tūkstantų krūmų metams 500\$000. Laukas i kur kava auga neakmenuotas.

Derliaus nuėmimas

Uz suskintą maišā, 110 litrų kavos mokama 2\$5000.

Dienos darbo mokesnis

Padienis uz darbā mokesnis, vienam darbininkui 6\$000.

Pagamentas.

Du pagamentai kas 2 mėnesiai.

Medicinos prieziura

Veltui. Fazendos gydytojas du kartu savaitėje daro apziurėjimus visų kolonistų. Taipgi yra nuolatinis felčėris, kuris suteikia pirma pagelbā nelaiminguose atsitikimuose ir atlieka nuolatinę sergančių prieziurā.

Gyv. namai.

Gerai gyven. namai plytiniai ir mediniai. su lubomis ir grindimis, elektros šviesa. Visiems gyventojams i vestas vanduo ir itaisytos skalbyklos; pečiai duonai kepti; dideli daržai ir geros ganyklos.

Sėja.

Kavoje auginti augalus neleidžiama. Todėl ties kiekvieno kolonisto namais yra didelis dirbamos žemės plotas ir kiek tik pajėgia ir nori kolonistas, gali pasisėti bai pasisodinti augalų ir arti savo namų.

Krautuvės

Bendrovė fazendoj turi nuosavus reikalingiausių daiktų sandėlius. Kiek-

vienas pirkėjas gauna imdamas prekes kartu ir sąskaity, kurioje prekų kiekis ir kaūna, kad galėtų patikrinti tėsingumą.

Mėsa

Kiekvienā šeštadienį piaunama galvijai, o sekmadienio rytais, kas tik nori gauna šviežiā mesā.

Pieninė

Pienas išduodamas kas rytas fazendos pieninėj, sulig orderiu po \$300 reišų uz litrā.

Derlius

Gerai ir laiku apziureta kava duoda gerā derliu. Pereitais metais 1000 krūmų dave 240 arobų, nuo 50 krūmų buvo gauta po 17—18 maišų kavos po 110 litrų. Sekančiais metais laukiama labai gerō derliaus, kas mūsų kolonistams duos didelį pelnā.

Nieko nelaukdami vaziokite darbuotis i fazendas žemes ūkio Bendrovės „Companhia Agricola Barbosa“ ties Cambara miesteliu. Kolonistų namai randasi 2 kilometrai atstu nuo gelzkelio stočių ir 4 kilometrai nuo miestelio Cambara.

Kelionė

Išlipti Ourinhos stoty (Sorocobana) ir sėsti i traukinį Sāo Paulo-Parana, kuris išėina 2 val. 30 min. po pietų ir išlipti nuo Ourinhos antroj stoty (Leoflora) 2 kilometrai nuo Companijos raštinės, iš čia pranešti telefonu del pasiuntimo padvadų pervezimui i fazendā.

Laivokortės is Europos

Veltui!

gauna kiekvienas žemes pirkejas. Taip pat uzskaitom i mokesnį uz žemę tų pirkeju laivokortės kurie jas turi.

STEIGIAMOS NAUJOS KOLONIJOS

Kiekvienos kolonijos pirmiesiems kolonistams žemės kaina nuskaitoma nuo 100 iki 200 milreistų uz alkerį.

Kiekvlenoje steigiamoje kolonijoje, centro sudarimui skyriama 60 alkeriu žemės, tokiame centre kur gali apsigyventi nuo 10 iki 12 šeimynų; kolonija nuo kolonijos bus atstume nuo 10 iki 12 kilometru tarpusavy ir su kolonijų centru bus sujungtos geru automobilių keliu.

Tarp kitko, kolonistai galės uzdarbiauti tų kelių pratesime. Pirkusieji žemę, galės pargabenti savo šeimynas iš Lietuvos ar kitų šalių pigiausiomis kainomis išsimokėjimui.

Smulkesnias zinas teikia centralinis biuras

Empreza de Terras Dr. Labieno da Costa Machado

RUA WASHINGTON LUIZ 32-a 1-andar.

Laiškais; Caixa postal 296. Sāo Paulo.

1929 m. kalendorius**SVYTURYS**

Netrukus iš spaudos išėina Brazilijos Lietuvių kalendorius „Svyturys“ 1929 metams. Mazam skaičiui tespauzdindnt prašoma su uzsakymais pasiskubinti. Pinigus siusti:

BRONIUI JODELIUI—Rna dos Audradas 44. 2° andar. Sāo Paulo

Reikalingas

Darbininkas — šeimėninkas uzvesti ūkiui kolonijoje Nova Lithuania

Sąligas suzinoti P. A. L. Red.

Reigalingas

mokantis statyti nama mesteris mūrėninkas ir 6 darbininkai sodų darbams. Sueinoti:

Rua Washington Luiz 32-a 1 an.

Parsiduoda

drabuzių krautuvė „Tinturaria Kovno“ Rua Brigadeiro Tobias

Nr. 108 nuo 7 val. ryto iki 6 v.

Lietuviskos Knygos

Parsiduoda „Pietų Amerikos Lietuvių“ Redakcijoje.

